

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

J Ante M

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

comin⁹ vsq⁹ Ausa pati vir⁹. Lini. li. ii. Ita in vadis
 b. strates frumcti aceruos sedisse illitos limo ferit.
 Illuceo es. penul. pro. z illucesco. Vide infra in dicio/
 ne Luceo es.
 Illustris: clarus/nobilis/noticie em no meriti nome est.
 Unde illustres viri z illustres meretrices. Col. li. j.
 Balnearia occidenti estuo aduertant vt sint post ea
 z vsq⁹ in vesperu illustria. i. clara.
 Illustro as. illumino/ cognitu reddo/ seu famatum red/
 do. Cice. in plogo libri Tusculanaru. Hoc mihi lati
 nis litteris illustrada putauit. Idē Lenculo. Illustrat
 bit mihi crede tua amplitudine homini iniuria. Col. li.
 j. Cunctis Galuberrimū subterraneū ergastulū plu
 rimis z his angustis illustratū fenestris.
 Illius/nome amnis i atica regione missis dicat q⁹ illi/
 sidas vocat. Papi. Ditis z furis cosecrauit anfra/
 ctu riparu in curuis illis seu bonos fluuio stygiae
 lustrare seueris Eumenides perhibet aquis.
 Illiria siue illiris illiria ve regio Epiri cōtermina pro/
 pinqua Italie ab Illyrio: vt Appianus inquit Do/
 liphem filio: siue vt Eustathio placet Cadmi filio pe/
 noiata. Hui⁹ fines sit latissimi. Dincitalia: illic Ser
 mania: inde Dacedonia/ tbracia z epirū hñs. Hinc
 Adriaticū sinū q⁹ colpb⁹ sin⁹ Genetię appellat. In
 de Danubiū flumen. Propter. An tibi sum gelida vi/
 lio: illiria. In ea sunt ciuitates Iadae/ Epidaurus/
 nūc Ragusa/ Salonia z alię multę. Dincillyrie⁹ a.
 um. Hoza. li. car. Illiricus comes obiit vndis.

Ante M

Imago pprie dicitur cui⁹ generatio ē p imitatione. Cū fili⁹
 dicitur imago patris: q⁹ est illi p oia equal filius z ab illo:
 q⁹ tria requirunt ad pfectā imaginis rationē. Ponit
 tū q⁹as pro quacūq⁹ similitudine. Cūq⁹ tū sola
 mei sup alyanactis imago. Etēū similitudo dicit q⁹ i mi
 ratio. Nam vt inq⁹ Varro ab imitatione deducit et
 p allusione ad aliud dicit Echo imago vocis. Hoza. li.
 j. car. Jocosa nomen imago. Aliq⁹ ponit p vagina/
 q⁹ veluti imago sit ei⁹ rei quā claudit. Cir. li. vii. Cur
 uā seruās sub imagine falce. Rhetores imaginē vo/
 cant quā dā orationis figurā cum res nō gesta indi/
 catur: sed vt gesta sit ostēditur: vt est illud: Ipse infā
 matius scelere ac furore in foris venit. Ardebat ocu/
 litoro et ore crudelitas emicabat.
 Imaginacula dimi. parua imago.
 Imaginosus a. um. in quo sunt plures imagines. Unde
 speculū imaginolum a Catullo dicit ab imaginib⁹ que
 in speculo numerozē videntur.
 Imaginarius a. um. qd⁹ distinguit a vero: z solū in ima/
 ginatione fit/ non re. Dicitur de diuersis leparū ge/
 neribus. Alius imaginarius legis opus quā sub ve/
 ritatis colore depingit. Alius corpus ipsius verita/
 tis declarauit.
 Imaginariū dicitur qui ferebant signa militaria: in q⁹
 bus imperatorum imagines erant.
 Imagino as/ imagines facio seu respicito. Bel. lib. xv.
 Ut speculū in loco certo positū nihil imaginat: alioz
 sum translātū facit imagines.
 Imaginoz signū car rei alicuius q⁹ facta est vel fieri pos/
 sit: etiā q⁹ fieri non possit similitudinē mēte cōcipio. Au/
 gu. lib. iiii. confē. Et imaginabar formas corporeas.
 Hinc imaginatio p hmoi cōceptu. Imaginabile/ qd⁹
 mente concipi potest.
 Imbellis z hoc imbelles qd⁹ nihil bellicū sonat. Hoza. li.
 car. Imbelli carmie diuides. Proprie tū imbelles ca/
 piū p timido ignaui/ infirmo q⁹ bello minime apto.
 Quidē li. beroidū. Tres sum⁹ imbelles numero sine
 viri⁹: Cui⁹ laertes/ senex/ thelemachus puer.
 Imbellia imbellie: quasi inertia non habens belli scien/
 tiā. Macrobius lib. iij. saturnalius. Tū cpen⁹ eludēs

ignauā/ imbelliamq⁹ militū eius pretiose armatorū
 Plane inquit satis cō credo romanis hęc: z flauari/
 sum sint.
 Imbecillus z hoc imbecille z imbecillus imbecilla im/
 becilla: ex in z bacillū/ q⁹ baculo indigens/ ponit p
 debili: vnde imbecillitas.
 Imber generis masculini in ablatiuo imbre vel imbrū.
 Cūq⁹ tū vti⁹ pullatus z imbrū. Et autē imber vt
 Apul. lib. de mundo inquit agnē aquarū largius ex
 concretis effusum nubibus. Imbus vero repenti/
 mor: z vehemēti⁹ pluuia. Et quāto est impouitior/
 tanto est pēpitiator: z breuiore astringit casu. Et nō
 solū celestiu agmen aquarū: sed etiā omne humorem
 aqueū significat. Cūq⁹ tū. Accipit inimicum imbrē.
 Lucre. Ex igni terraq⁹ anūq⁹ nascitur z imbrū. Sūc
 tū q⁹ hoc nomē cū h⁹ z ypsilo scribāt. Alii cū b z i latic
 no: vt supra in dictione byems. Sed eius cōposita p i
 scribi debere facile demonstrat: vt septeberi october
 z cetera. Sed vt puro grece nesciūt o. u. h. p. o. g. em ab
 illis de: noia dō grece in p. o. o. latine in rus vt in er cō
 uertuntur vt Alexander z alexand⁹. Leader z leand⁹.
 Mō ergo est metathesis cū vmbria dicit.
 Imbrifer penul. cor. qui imbrēs. i. aquas fert. Cū Hy/
 lus a poetis imbrifer dicitur.
 Imbrer imbricis penul. cor. canale curuū atq⁹ obtor/
 tum quod in tecto ponit: vt per id desinat aqua. Di/
 ctus q⁹ imbrē recipiat: Pontus tamen quādoq⁹ p to
 co tecto. Plau. Fregisti imbrices esse quadras
 formaces cocitiles ex acerate cretaceoz cōfectas: ad
 tectū scandulare feriatim tegendū munimentoz ac
 cōmodo imbribus arcendis: a quibus amolēdis im/
 brices dici videntur.
 Imbricium/ idem quod imbrer. Dartialis. Cum sine
 crura tibi similis que cornua lunt: Imbricio poteris
 ferte lauare pedes
 Imbricosus a. um. scaber ad modū imbricis.
 Imbrico pe. cor. in modū imbricis factio z quāsi imbrici
 bus tego. Plī. Superne em imbricatis flexibilit⁹ ver/
 rebz. Sidonius. Tegulis imbricarēt. Imbricatū.
 Cūc. lib. ii. Cūdem intelligere morē vinculis den/
 ticularis peccatim deuincit. Incerta dō cements
 alia sup alia sedentia inter se imbricata: nō speciosas
 sed firmiorez q⁹ reticulata sūnt structurā.
 Imberbis z hoc imberbe z imberbus a. um. qd⁹ non est
 barbātū. Unde imberbes iuuenes dixit. Et. pro do/
 mo sua: Quę maior calumnia est/ q⁹ inuenire imber/
 bem iuuenem?
 Imbibo is. pen. cor. infumo/ intus cōcipio. Cice. in ver.
 Nisi de vobis malā opinionē imbibisset.
 Imbuo is. bui. butū. inficio seu imergo. Col. lib. j. Qui
 bus liquoribus mudā lanā imbuiere oportebit vt in/
 sistentes apes quasi per syphonē succū euocēt. Per
 trālationē imbuiere sumē pro initiare/ inlituere/ eru
 dire. Et plerūq⁹ ablatiuo post accusatiū constructur
 siue quid intingat aut inficiat: siue quoquo mō infu/
 gatur. Unde imbutū litteris/ imbutū bonis morib⁹
 dicimus peditū z ornatū ac perfusum. Imbutū vi/
 tū: hoc est inquinatū. Sal. Auaricia pecunij studiū
 habet quā nemo sapiens cōcipiūt ea quasi malis ve/
 nentis imbuta corp⁹/ animūq⁹ virilē effeminat. Cice.
 lib. j. offi. Plerūq⁹ autē parentis pceptis imbuti ad
 corū cōsuetudinē morēq⁹ deducuntur. Augu. li. j. cō.
 Quid autē erat caulē/ cur grecae litteras oderat: qui/
 bus puerulus imbuēbar/ ne nunc quidē mihi satis ex/
 plozatum est. Bel. Farnā fermento imbutū. i. condī
 tam. Aliquādo sine ablatiuo. Caro de re rustica. Do/
 lia olearia noua sic imbuta: amurca impleto. i. infici
 to vel illinito. Cūq⁹ tū. Sepe tener poltris. ad. ouib⁹
 imbuet agnus. i. insperget.

Immanis & hoc imane pe. pro. significat crudele ac mi-
nime bonū. Et imania sara aspa siue boveda dicūt.
A q̄ imanitas seuitia. Luce. li. j. offi. Quo deestabi-
lio: illorū imanitas q̄ lacerauerunt oi scelere patriā.
Aliq̄ imanis ponit p̄ ingenti. Virg. lib. vj. Vosuit
q̄ immania tēpla. Ambro. lib. j. offi. Aduertus Ho-
liam immanē mole corporis virū singulari certami-
ne dim caturus arma q̄bus oneraret respuit.
Immineo es. pe. cor. significat imlo. Qui. Imminet exi-
tio vir cōiugis: illa mariti.
Imitor pe. cor. per simplex m̄ significat aliorū exempla
sequor: sed ad mores tñ dicta factaqz p̄inet. Sequi
z ad corpus z ad mores spectat. Neqz em̄ recte dicitur.
Tu p̄cedis: ego te imitor. Dicimus tñ tu nō seq̄-
ris p̄cepta patriis.
Immitto is. inromitto: vt Immisit in os meū canticū
nouū. Aliq̄ immittere est ad p̄licitatē dimittere. Vir-
g. Respicio: dira illuices immissaqz barba. Aliq̄ cōtra
mittere. Lac. li. iij. Hoc futurū ēē dixerūt: vt p̄ h̄re
ue tps immitteret de regē q̄ expugnaret iudeos. Sa-
lu. Aliū Tarq̄nū a Ciceroe immissum aiebāt ne Cras-
sus suscepro malorū patrocino temp. turbaret.
Immolo as. pe. cor. sacrificio: z q̄ si mola spargo: ex in z
mola. f. est. Immolare est mola. i. farre molito z fa-
le hostiā fufam sacrificare. Vir. li. xij. Pallas te hoc
vulnere Pallas Immolat. Et p̄gnā scelerato ex san-
guine sumit.
Immola penul. cor. vbs in Emilia: que olim forū cor-
nelium dicebatur.
Imus a. un. per simplex m̄ significat infimū. Sed qm̄
in multis: vt in peccatoe q̄ infima sunt: etiā intima di-
cuntur. Imū plerūqz p̄ intimo poni cōsuevit.
Immo per duplex mm. apud veteres significabat quasi
ex intimo: nūc dō significat quin potius. Car. Mon
humanitas: imo seuitia est ledere innocentē. Iungi-
tur interdū quin cū imo: vt est apud euange. Quini-
mo beati qui audiūt verbū dei z custodiūt illud.
Immunis pe. pro. d. q̄ est liber ab onere publico: q̄ nullo
fungit officio q̄ vel etate vel alio p̄uilegio p̄tare mu-
nia nō tenet. Cū immunitas ex p̄rio z vacatio mune-
rum z onerū. Virg. lib. iij. geor. Immunitiqz sedens
aliena ad pabula fū. i. piger/vitiosus z sine officio.
Immunitas nō munit. Quis immuno nō legat. Hiero.
in Ben. Immunita terrę hui⁹ p̄siderare venistis.
Impago impagis z impaginis: significat id gen⁹ mar-
ginis ac regulę quo tympanū .i. quadratū vel alteri⁹
figurę spariū in valuis: alio ne ope intestino p̄ ambitū
includit vt fere sint q̄ vulgo quoz suppages appel-
lantur. Sunt etiā q̄ dicāt impages vocari q̄ a fabris
in tabul figunt q̄ firm⁹ coherēat a pagēdo .i. figēdo.
Cū agricolę pagere plantas dicunt.
Impācro as. inuado a greco quasi παρκρέω: hoc est
omne carnē consumo.
Impeccabilis q̄ non peccat. Bellius: Is erit plerūqz
impeccabilis: vitāqz viuēt tranquillissimā.
Impeditus pe. pro. pprie dī q̄ ita pedes ligatos habet
vt p̄gredi nequeat. Impedire em̄ implicare est z in-
uolere. Virg. lib. v. Haud aliter teucrū nati velti-
gia cursu Impediūt: transferē tñ ad negocia. Terē.
Viden me tuis p̄siliis impeditū ēē. Quāqz impedire
est pedamētis firmare. Col. li. v. Postea vinea cū mē
sem trigelminū excessit vebemētiorū statumibus
statim impediēda est. Est z impedire sordidare z ad
p̄bū ducere. Plau. in ampb. Immo age hūc t̄beba
ni ciues q̄ domi vrozē meā ipudicitia impediūt.
Impedimētū dī quo q̄s impediē vt nō p̄ficiat quod cu-
pit. Luce. Cum p̄uimū impedimēta nature diligētia
industriāqz superarit. Et in exercitū impedimēta di-
cuntur res que p̄ducuntur in expeditione necessarie.
Et nō solū sarcinę sed etiā iumēta impedimēta dicun-

tur. Frontinus in libro stratagematon scribens suis
se interfecta a Pectro impedimēta in magna aqua
rū z pabuli inopia. Lurti⁹: Hagnō consilio iacturā
sarcinarū impedimētiorūqz cōtēpsit.
Impedo as. peñ. cor. int⁹ seu p̄oipe pede aliquo firmo.
Colu. lib. vij. Postea vinea .i. tertio autūno vebemē-
tioribus statumibus statim impediēda est.
Impendo impendis. di. lum. actiū significat in rē ali-
quā expēdo. Cū impēsa z impēdiū. Et p̄ trāslationē
impendere operā: impēdere laborē dicim⁹ quasi ex-
ponē re z in totū expēdere. Dicimusqz impēdo hui⁹
rei z in banc rē. Itē impendere est cōmittere / impo-
nere ad aliqd faciendū. Salu. Post vbi eorū famāz
atqz pudorē attriuerat: maiora alia impēdebat. Lac.
lib. vi. Dedignandū est dīs q̄ populari leuitate du-
cti vel magnis vrbibus suffecturas opes expēdiēdis
muneribus impendunt.
Impēsa dicunt bñficia. Var. Impēsis vitā p̄ncipiis
annumeres. Impēsa ē. ponit p̄ expēsa.
Impēdiū dī impēsa ab impēdēdo gre. Hiero. ad Hecai.
Vultis medicaminū impēsis vnū vuln⁹ sanare cu-
piebat. Et impēdiū vt inquit Var. dicitur pecunia
q̄ in fenore forte accidit: hoc est vitura ipsa q̄ inter se
iungat: vnūqz fiat quasi cōpendiū. Luce. ad Atticunt
Fenus inquit z impēdiū.
Impēdio aduerbiū significat valde vel magis. Terens
in Eu. Quare cum similem luserit iam ille ludū im-
pendio magis animus gaudebat mihi. Do. Impēdi-
dī .i. magis. Hiero. Tranquillini Sanctus frater
Tatianus in pendio te relalutat.
Impense valde vel nimis. Plau. in Epi. Est impēse im-
probus. Terē. in adel. Sed si id vultis q̄ vos p̄pter
adolecētū minus videtis: magis impēse cupitis: cō-
sulitis parū. Inde impēsius / p̄ multo magis. Colu.
Sed cuiusqz disciplinę prudētē delectat ip̄sius ea q̄
pprijs generibus distinguunt q̄ p̄ passim velut abie-
cta z quodā acruo confusa sunt.
Impēstibilis idē qd̄ inconsiderabilis. Bel. Dimqz reruz
fidā veritatēqz miris cōsistiqz signis veri atqz falsi
ita impēstibile videri aūt: vt q̄is homo est.
Impēdio es. di. lum. neutrū est z significat impendere:
supra caput aliquid: veluti calurū pendere: qd̄ vulgo
dicitur spenollar: vt Bladius supra Dionysij cōi-
ue caput imnens impendebat. Lactan. lib. vij. Se-
uiet ferrū / signis / fames / moribus z super omnia met⁹
superimpēdēs. Dicimus quoz Impendent te ma-
la. Terē. in phoz. Subito tanta te impendent mala:
id est pendent in te: hoc est extant p̄tra te. Luce. Pla-
cio. Agiturqz sc̄clare si nosmetipsos regere possum⁹
vt ea q̄ partim iam adsunt: partim impendent mode-
derate feramus. i. p̄oipe vel parata sunt.
Impero as. pe. cor. ex in z paro significat iubeo. Mans
in intētiū est quasi statim vel p̄osus paro. Quin-
tilia. Hā quis infestū latronibus mare iustus intra-
ui neqz dissimulaerim magnas fuisse causas p̄ri cur
mihi hoc imperaret. Unde imperatū iustum. Idem:
Vibi q̄ semel imperata non feci.
Imperito as. pe. cor. frequentatiū est.
Imperitabundus idē qd̄ imperitās.
Imperator appellari a senatu solitus est: vt Cicero in
pbi. indicat qui mille aut duo milia exterozum ho-
stium occidisset. Sed conaras historicus greus ad-
mirandus imperatorem appellat αὐτοκρατορα
αὐτοσ και κρατω οὐα λελητ ιαρορ Δρο γρα-
ταροσ σὺγκροσειν θελεσε και σπράγιοτασ
ρασγισηρ. Apianus vero scribit nomen imperato-
ris vēdicari solere ab his p̄gtoibus qui in maximis
belli operibus versati sunt cum laude: nunc aut̄ inq̄
sub quo decē milia in bello occidissent hac appellati-
one dignos haberi audio. Dixeret ductores exercitū

tum et pfecti copiarum militariū imperatores vocātur apud historicos. Itē q̄ puincias administrabant imperatores dicebant. Suis poltea in tyrānidē versus sic h̄ magistrat⁹ et imperatoris mutisimū nomē in eum trāslatum sic q̄ Romani imp̄ij gubernacula tenet.

Impiū significat iustum. Ciri. Impio leti parēt. Aliquā dicit dñum aut regnū: vt apud eundē. Impius oceano samā q̄ terminet astris. Aliquā est p̄as. Cipi. Derū est impiū habere gladiū p̄atē ad aiaduercēdū in facinorosos hoies: qd̄ etiā p̄estas appellat.

Impiosus q̄ impiū habet. Itē q̄ nimis seuerē impat: quasi offētor: impiū qualis Torquatus apud Lium. qui filiū licet victorē: q̄ contra imperium suū pugnauerat securi percussit. Hinc aduerbiū imperiose: qd̄ est seuerē et cum ostentatione imperiū.

Impello is. instāter persuadoe/induco/cōmoueo. Sal. Aliter haud facile eos an rāta negociū ipelli posse. Teren. in eum. Vt impulsore hoc nō facit. Idē: Dū in dubio est animus paulo momento huc vel illuc impellitur. Item impellere est v̄gere. Ciri. Ferte citi flammās: date tala: impellite remos. Hinc impulsor qd̄ fere in mala reūrpat: sicut adiutor in bona. Impulsio las. frequētatiū: et Impulsus us. p̄ impetu.

Impero is. penult. cor. inuado. Apul. Surgis me opido impetens.

Impes etis. et impetus us idē significant. Luc. libro. j. Quilibet in partem tradunt res ante ruuntq̄. Impetibus crebris. Sta. lib. vii. the. Trāsilunt campos aurigantq̄ impete vasto.

Impetigo pe. pro. fedatio cutis serpens cū puritu: quā alij scabulē/siccā/asperā et p̄minentem intelligūt: alij morbū simile scabiei squamosum corpusq̄ debone/stantē ab impetu nomē deducūt. Serenus: Si vero vitia est qd̄ ducit ab ipete nomē. Hoc matutina poteris cohibere salua. Et apud Collu. lib. v. scribit q̄ impetigines et scabies aceto et alumine defricant in equis. Alij putāt esse volaticā. Terū h̄mōi fedatiōis cutis et impetiginis Celsus scribit esse q̄ruo: genera. Pli. Vitis albe viridis tuse succo et thure impetigines tollunt. Dicebat et impetis: vt ait Fels. Et petigo q̄ vicina petat seie late sūma cute diffundens.

Impetro as. pe. cor. et in et patro/ significat obtineo et quasi id qd̄ cupio/ facio. Ande et per petro/ perficio. Teren. in hecy. Tidendū est ne minus propter iram hanc impetrē quod possim: aut ne faciā plus qd̄ post minus me fecisse satius sit.

Impiger pe. cor. non piger/ sed strenuus et diligens. Tibul. Impiger genea volitantis frater amoris. Licero: Quis est tam impiger in scribendo q̄ ego.

Impersonale verbū dicit qd̄ nō habet p̄sonas cui⁹ dug sunt species. Nā quēdā sunt impersonalia vocis actiue et qdā passiue. Impersonalia actiue vocis quinq̄ genera esse dicunt q̄ in t̄ finitū et a tertia p̄sona/ quorundā neutroz formant: vt a placeo sit placet impersonale. Prime species sunt. Benefic/ malefic/ satissit/ q̄ semp sunt impersonalia et an̄ erigunt ablatiū cum p̄positiōe et post datiuū: vt a deo h̄nt sit bonis. Secunde species sunt interest et refert q̄ an̄ genitiū et post infinitiuū habet: exceptis mei/ tui/ sui/ nostri et vestri: loco quoq̄ dicim⁹ mea/ tua/ sua/ nostra et vestra: et cuius a. um. in quo tā ablo q̄ gō vti possum⁹: vt cuius vel cuius interest orare. Tertie species sunt Libert/ placet/ liquet/ patet/ accidit/ euenit/ cōtingit/ suppetit/ p̄stat/ restat et vacat: q̄ si h̄nt an̄ datiuū et post infinitiuū: vt mihi libet mori. Et licet qdā et his p̄sonalia sint/ tū raro sūt in vsu nisi in tertis p̄sonis. Nō em̄ dicim⁹/ accido tibi/ et tu accidis mihi/ sed hoc accidit/ p̄tingit/ euenit tibi. Quarte sp̄ci sunt. Decet/ dececet/ iuuat/ delectat/ oportet: q̄ habēt an̄ actiū et post infinitiuū: vt religio sum decet caste viuere. Quinq̄ species sunt: Demitet

tedet/ miseret/ piget/ pudet: et semp sunt impersonalia apud iuniores: et ante volunt aculatiū et post genitiū vel infinitiuū: vt me tedet peccatoz vt peccasse. Preter miseret qd̄ vult post se genitiū em̄. Impio/ nale passiuo vocis formā a tertia p̄sona iūcta tur: vt legitur. Et tam actiuis oibus q̄ a neutris/ acq̄sitiuis/ trāsiitiuis et absolutis formatur: nec aliq̄ calum erigit ante/ vitur/ statur. Nam propriū impersonalis est nullā certā p̄sonā significare. Nec vllum calum habent post nisi q̄ a neutris acq̄sitiuis et absolutis delectant: vt Itur in antiquā s̄yluā.

Impingo is. egi. impactū et in xpango/ significat impello et illido. Cice. lib. iij. tus. Quid huic calix multū impingendus est vt plorare desinat. Impingendus dicit: quasi illidēdus et nolent in gerendus. Denotat em̄ vim aliquā: vt apud Hieron. Impegi nouissime in Danielē. Et apud Ciri. Et amara sequens impingeret agmina muris. Et in Isaiā: Impegim⁹ meridie quasi in tenebris. Aliq̄ cōponitur et in et pingo. Plau. in cap. pro impono v̄rurpauit. Subete huc crassas cōpedes impinger. Aliq̄ ponit p̄ designo. Hiero. ad Eulio. Ad omne actū/ ad omne incertum manus impingat crucē. Aliq̄ p̄ inscribo. Teren. in p̄hor. Si tu illa attigeris secus q̄ dignū est liberam dicam impingā tibi grandem diti demipho. Acta. lib. vi. pro transfigurare poluit. Bis do qui sapientia querunt p̄hilosophiā in oculis impingit vti specie lucis exercet ne quis cōprehendat ac teneat veritatē.

Impinguo as. pingue facio. vt impinguat⁹ legit.

Impleo es. cōstruū cū ablatiū vel gō. Ciri. Imple utiq̄ mero parerā. Item: Impletur veteris bacchi pignisq̄ ferre. Quis addit p̄positio cū dicim⁹: Impleui nauē de omni genere frumētū. Acta. lib. iij. Et insup duo decim copibit de residuis fragmitib⁹ impleti. Quibus cōpositū est adimpleo.

Implexus inuolutus/ inmixtus. Ambro. Requirit. Id verū sit non fabula pro verbis dicerē: nō obcuris verra inuoluerē nō supfluis et implexis atq̄ ambiguis occupare animū.

Imploro as. p̄en. p̄ auxiliū posco. Et pp̄ie dicit cū q̄s in malis posit⁹ est et cū miseratioe auxiliari postulat.

Implano as. pe. cor. dicitio. Cyprianus: Si quis inq̄e putat se aliquid esse cum non sit/ seipsum implanat. Hinc implanator/ pro seductorē.

Impluo. vide in dictione pluo.

Impluuiū inquit Ciar. Locus in medio domus relic⁹ vt recipiat lucē deorsum: quo impluere solet. Alco. Impluuiū locus sub celo in medijs edibus vbi pluuiā accipitur. Felsus: Impluuiū quo aqua impluit collecta de tecto. Terē. in p̄hor. Vnstrā euenerūt michi/ introit in edes ater alienus canis/ anguis per impluuiū decidit de regulis.

Impluuiū vestis erat qua sacerdotēs per vibē utebantur. Pluuiale nunc vulgo appellat. Ciar. Salū h̄q̄ sereno tpe impluuiā amictū fuisse criminabant.

Impluuiat⁹ color pull⁹ q̄ si fumato stillicidio impluit. Implucius/ pluuiā madesacta dicit.

Implico as. pe. cor. vide in dictione plico.

Impolicia cte. quasi incuria. Bel. libro quarto. Si quis equestrium equū habere gracilentū/ laut parū nitidū vilis impolitic⁹ notabatur.

Impos. vide in dictione compos.

Impono penul. pro. supra pono. Ciri. Dolēz et mōtes insuper altoz. Imposuit et lib. iij. Vidit turice/ mis cuius dona imponeret aris. Interdū imponere est dare. Idē libro. vii. Finēz imponere curis. Interdū inuigere: vt Impono tibi hoc onus. Et his modis cōstruit cum actō. Lum dō so significat decipere Quinti. Fefellit me ingenit⁹ honestis causis glorie amor spes tibi p̄petue laudis imposuit. Hieron. in

Si. Quare inquit imposuisti mihi? Cui autē dicim^o impono mandū significat pericū Do. Imponit manus rebus cum pñctur: id qđ ceperit relinquat cum imperfecte dimittit. **Virg.** Imponit regina manū. Et alibi: Atq; opere in medio defessa reliquit.

Impositores dicunt qđ alios verbis pollicentibus decipiunt: vt qui supponēdo malas merces boies fallūt. Et qui ita decipiunt imposturā facere dicunt. **Aug.** in ps. interpretatiōe. Nō pōt ars sine impostura eē nō pōt negociū sine fraude. **Alpi.** Digestis de criminē stellionatus. Si quis imposturā fecerit aut collusionem in necē alterius/stellionatus pōt appellari.

Imporco as. porcas in agro facio. **Collu.** li. ij. Et similē cum semen crudo solo ingererimus inarabim^o/imporcatumq; occubimus. **Imporcator** qui porcas facit. Et autem porca quantum ad hoc terra eminens inter duos sulcos.

Importunus a. um. penul. pro. quod caret portu: id est querevdi nullus portus est. **Virg.** lib. ij. Bellū importunū ciues cum gente deozū Inuiticūq; viris gerimus. **Dico** importunitas que vt **Do.** inquit neq; loci neq; temporis habet cōmoditatem.

Impotes. pe. cor. qđ ab appetitū vincit. **Cice.** Lepido **Sui** ista par perditū boim in possessionē impotētissimū dñar^o restituta est. i. supbissimū et incōtinētissimū.

Impotētia plerūq; imbecillitatē significat. **Interdū** validā imoderatāq; potentiam. **Cice.** lib. v. tuscū. Qui nihil metuunt nihil agant nihil cōcupiscant nulla impotentia efferant. **Non** in qñq; auget. **Unde** tyrānus impotētissimus dicit a **Quinti.** Decē viri quoq; principatus erat imoderat^o: a **Luio** impotētes dñi nuncupant. Et a **Gene.** impotētia fortune ascribitur **Sue.** scribit cesarem edere solitū vocēs impotentē **Sisen** Leticia nimia atq; potētia animi cōmotus.

Imprecor penul. cor. et in bonis et in malis accipi solet. De quo in dictione precor.

Impuino is. pe. cor. p̄medo/imitro: intus calco/obfigno. **Quā** impuino littere obfignatē dicunt. **Cice.** li. i. tuf. An impuini quasi cerā putamus animū.

Impudicus pe. cor. indignus. **Quā** impudicus. **Cice.** ad celsa. lib. i. Debes odisse impudicē eius qđ impudē tūmū nomē delegerit. **Interdū** dicitur petulās p̄inar. **Virg.** Et plena comit pluuas vocat improba voce. **Interdū** turpis. **Plau.** Impudicē non vidi faciem mulieris. **Interdū** lasciuus/proteruus/altus. **Pac.** Memō hoc puero impudicior: qñq; vult suaderi.

Impudicus et impudicus penul. pro. qui nondum in ciuitate ascriptus est.

Improprio as. pe. cor. vide in dictione proporo.

Impropertū criminis epprobatio.

Impudens non pudens. Aliqñ etiā valde pudens. **Virg.** Mo cuit nunq; impudētibus imber.

Impudicus pe. pro. qui nō est pudicus. i. castus a quo impudicitia. **Ponit** qñq; etiā p̄ temerario et pro eo qui nullo pudore ducitur.

Impudens pe. cor. qui nullo pudore ducitur.

Impudēt temere/petulanter/inuerecunde.

Impudētus qđ est sine pudore. **Dico.** ad **Fust.** Facies meretricis facta est tibi: impudēta es tu.

Impune pe. pro. aduerbiū est et significat sine pena vel sine dāno. **Aug.** lib. v. con. Impune se facere arbitrat cum ipsa faciēdi cecitate puniantur. **Virg.** lib. ij. geor. Et sepe alterius ramos impune videmus. **Tertere** in alterius mutatāq; in sua mala ferre pyrum. **Aliquādo** referē ad omnē effectū et significat sine vi et effectu: hoc ē frustra/Abul. Impune capitolū ascēdi cū nemo esset. **Terē.** in **Hecey.** Impune istud optate tibi licet. **Doza.** Obtrem petulas impune legendus aurea.

Impunitas quasi non punitio. **Sal.** Si quis iudicasset

de cōiuratione que cōtra rempu. facta erat p̄mū de creuere/seruo libertatē et libero impunitatē eius reit et festeriozū ducenta milia.

Imputo as. pe. cor. vide in dictione pura.

Imputatus a. um. qđ nō est putatū: hoc est amputatū: **Quis** iputo in hac significatiōe nō legat. **Pli.** li. iij. Eadē lege et imputata vitē libari vna dñs nefas ita tuit/rōne excogitata vt putare cōgerent.

Impurus penul. pro. generaliter pro improbo poni solet. **Ter.** in adel. **Do** hominē impurū. Et impurus qui aliquo vitio notatus est. **Cice.** lib. iij. de repu. Sed iuuentuti nostrę minime audiēdus: qđpe si ita sentit vt loquit^o est homo impurus. **Itē** dicit^o sordidus cōtaminatus. **Idem** **Quintus** illū ingenius: qñ multū inatribusfamilias in illa terra atq; impura legatiōe vim atculisē existimatis.

I ante A

In ipposito est qđ et separari et cōponi solet. **Separatā** tam accusatiō qđ ablatiō deserunt. **Sed** cum actō iungit^o significat p̄ vel erga: vt dñsentio in rēpu. **Ci.** lēculo. **Itā** hoc senatus cōsulto in meā sententiā facto. **Virg.** Accipit in treuros animū/mentēq; benignā. **Quā** aduersus: vel contra: vt in paricidā dico: et in tyrannū pugno. **Pli.** Cum mihi sermo in adulterā esset. **Virg.** Quid meus gneas in te cōmittere cātū. **Quid** troes potueret: **Quādoq;** intra: vt in nauē ingreſsus es: et in domū proficiscor. **Quādoq;** ad **Virg.** Impulit in latus. **Quādoq;** sicut scuti. **Aug.** docet: vt **Seder** in amicū: id est sicut amice. **Quādoq;** vsq; ad **Luui.** Bellū in trigēsimū diē educerāt: id est vsq; ad trigēta dies. **Denotat** quādoq; qualitatē ordinariā. vt **Opus** indies crescit. **Virg.** Inq; dies audū caput altius erit. **Quādoq;** indicat spātiū tēporale: vt **Mane** in nocte. **Idem:** In lucemq; tu/luet. **Iungit** accusatiō pro ablatiō: vt **Cereor** te in os laudare: pro in ore. **Ter.** in adel. **In** que exple sent. i. in qđ. **Iungit** etiā actō causa ornat^o: et dñū cū qđ cōponi deberet remanet sine ipposito: vt iuado hostē: et tu ingratitudinis crimē incurriti. **Et** **Do** dicit: In oia boim incurrit. **Dico.** Et imiste in os meā cātū nouū. **Cū** autē iungit ablatō tūc bz eadē vim quā apud grecos est. vt iurbe i tpe. Et aliqñ significat inf. **Virg.** Penthaſilea furēs medūs in milibus ardet. **Aliqñ** significat p̄ vel ad: vt hoc est in re tua: hoc est p̄ vtilitate tua vel ad vtilitatē tuā. **Vir.** In magno munere cysē. **Esse** sui desiderat inonumētū et pign^o amorē id ē p̄ magno munere. **Aliqñ** significat per: vt apud aplm. **In** qđ gratificauit nos i dilecto filio suo. i. p̄ dilectū. **Et** illud: **Locus** est nobis in filio. **Cōposita** qđq; varijs capit modis. **Itā** mō ponit p̄ intra vel intro: vt ingredior/induco. **Do** cōtra: vt in clamo/insulto/impugno. **Do** intētua ē: vt ierepuit/insonuit. **Vir.** **Tum** vt infractos aduerso Marte latinos. **Do** negatiua seu puatiua: vt ignar^o/inutilis. **Do** significat supra vt imineo ip̄deco: mō sine: vt in iusu meo: mō solēnitatē quādā iporat: vt indico is. qđ significat ritu solēni qđq; pmulgo aut iubeo. **Do** simplicis sui significatiōe seruat et significat in loco: vt in sum/impono. **Do** ad locū: vt infero/ipozo. **Aliqñ** ponit p̄ p̄ particula supuacua: vt **Mosco** crines icanaq; mēta. **Dabet** nōnūq; q̄litate ad pei^o dētēriusq; pēdētē: vt qđ seliformes vidisse cyclopas. **Itā** ei nullū formē s; male formē significat. **Cōpositū** i cū ob^o lris/rauo calib^o qđ p̄sonātib^o. **Do** qñ vo calib^o iungit: vt c. d. f. g. b. n. q. l. r. sp̄ remanet: vt inauris/ineo/inuicio/inopat/inuoco/incedo/induco/infero/ingero/inbibeo/inuoinquiro/inulto/inuoco. **Quādo** **Do** cū b. m. et p. mu/ratur n in m: vt imbibō/imunio/impono. **Cū** l et m̄ tatur in l vel in r: vt illudo/irruo.